

SUSANNA
KEARSLEY

JAUSMŲ KLASIKA

*Roziu
sodas*

Autorė, pelniusi
ROMANCE
WRITERS
OF AMERICA
RITA
apdovanojimą

**SUSANNA
KEARSLEY**

*Rožių
sodas*

Vilnius
2019

Skiriu savo sesei, kuri, kaip visada, aplenkė mane per žingsnį
ir vis dar tebešoka mano atmintyje ir širdyje

*Tekrečia savo pokštus nauji veidai
Kambariuose senuos. Naktis nurungti dieną gali.
Mūsų šešėliai tebeklaidžioja takeliais sodo,
Už juos tamsesnis mums gyvenimas atrodo.*

Williamas Butleris Yeatsas
„Nauji veidai“

1

Aš netekau savo vienintelės sesės paskutinėmis lapkričio dienomis.

Bjaurus metas prarasti artimaji, kai visas pasaulis taip pat merdėja ir vis anksčiau temsta, kai teška šalti lietūs ir atrodo, kad netgi pats dangus verkia. Nesakau, kad išvis esama tinkamo laiko netekti geriausios draugės, bet dabar man kažkaip buvo dar sunkiau sėdėti čia, ligoninės palatoje, stebėti įeinančius ir išeinančius medikus baltais chalatais ir pro sandarius langus matyti tik niūrius debesis, nesiūlančius nei šilumos, nei vilties.

Sesės ligos pradžioje mudvi kartais išeidavome į sodą ir susėdavome greta ant suolo prie Davido budlėjos krūmo. Rymodavome ilgai, nieko nekalbėdamos, tiesiog mėgėdavomės saule, glostančia veidus, ir gėrėdavomės aplink krūmą skraidančių drugelių šoku.

Tuo metu atrodė, kad liga visiškai nereikšminga ir sesė lengvai įveiks ją, kaip ir visa kita, ką jai atseikėjo likimas. Ji garsėjo tuo. Garsėjo savo dvasios tvirtybe. Režisieriai skirdavo jai vaidmenis,

kurie dažniau labiau tikdavo vyrams nei moterims, – vienišų atsiskyrėlių vaidmenis. Ji atlikdavo juos su jai būdinga išvalga, o žiūrovams tai patikdavo. Jie mylėjo ją. Bulvarinių leidinių reporteriai apgulė mūsų namus vasarą, o kai ji atsigulė į lignonę, atsekė iš paskos ir būdravo prie pagrindinio įėjimo.

Bet kai atėjo pabaiga, palatoje mes buvome tik trise: aš, mano sesė ir jos vyras, Bilas.

Mudu laikėme ją už rankų, Bilas ir aš, nukreipę akis jai į veidą, nes neįstengėme pažvelgti vienas į kitą. O po kurio laiko belikome dviese, tačiau aš negalėjau paleisti jos rankos, kažkuri mano esybės dalis niekaip neįstengė patikėti, kad ji išties išėjo, tad sėdėjau niūrioje slegiančioje tyloje, kai Bilas iš lėto pakilo, paėmė tą ranką, kurią vis dar laikė pats, ir atsargiai padėjo Katrinai ant širdies. Tada paskutinį kartą švelniai uždengė savąja, paskui nušovė nuo piršto ir ištiesė man auksinį žiedą – keltų žiedą*, priklausiusį mudviejų mamai.

Padavė jį man be žodžių ir aš be žodžių priėmiau, vis dar neįstengdama pažvelgti jam į akis. Tada pamačiau, kaip jis pasirausęs kišenėje išsitraukė cigaretę, pasisuko ir išėjo. O aš likau viena. Visiškai viena.

Lango stiklą čaižė šalti lapkričio lietūs ir judantys jų šešėliai tvindė palatą, kurioje, regis, nebeliko šviesos.

Aš nedalyvavau pamaldose už mirusiąją. Padėjau viską paruošti, pasirūpinau, kad jose skambėtų sesės mylimos giesmės ir eilėraščiai, bet kai gerbėjų ir draugų minios suplūdo pagerbti jos paskutinį kartą, nebuvau tenai spausti jų rankų ir klausytis geranoriškų užuojautos žodžių. Supratau – atsiras žmonių, kurie dėl to apkaltins mane bailumu, bet neprisiverčiau dalyvauti. Tie-

* Tradicinis dviejų rankų, laikančių karūnuotą širdį, formos žiedas. Širdis simbolizuoja meilę, rankos – draugystę, karūna – ištikimybę (čia ir toliau – vertėjos pastabos).

siog mano sielvartas buvo asmeniškias ir per daug gilus, kad juo dalyčiausi. Be to, žinojau: visiškai nesvarbu, ar būsiu bažnyčioje, nes ten jau nebebuvo Katrinos.

Jos nebebuvo niekur.

Aš niekaip neįstengiau patikėti, kad nuo jos sklidusi ryški šviesa galėjo štai taip visiškai užgesti, nepalikdama nė menkiausios pašvaistės. Juk užgesintas žibintas kartais dar blausiai švyti tamsumoje mirksni kitą. Buvau tikra, kad pajusiu jos buvimą kur nors, bet... nepajutau.

Temačiau sausus lapus, nuklojusius žemę aplink Davido budlėją sode, ir nužydėjusius krūmus aplink verandą su tuščiomis sūpynėmis, o kai pradėjau kraustyti sesės spintas, neišgirdau nieko, išskyrus vėjo dvelktelejimą prieškambarėje, sau už nugaros, kad įtikinčiau save: ji tam tikra prasme vis dar yra čia, su manimi.

Taigi aš apsimėčiau, kad gyvenu. Ėmiausi tvarkyti smulkius reikalus, verčiančius sutelkti dėmesį, stengiausi daryti tai, ką, visų tvirtinimu, privalėjau daryti, nors giliai viduje jaučiau vis didesnę vienatvės nulemtą tuštumą. Tada atėjo pavasaris ir Bilas išdygo prie mano laukujų durų vieną šeštadienio rytą, nė neįspėjęs apie savo apsilankymą telefono skambučiu. Atrodė sutrikęs. Ir laikė rankose urną su jos pelenais.

Nemačiau jo nuo lapkričio. Bent jau asmeniškai. Bet kadangi kūrė filmą, gana dažnai šmėžuodavo televizijos naujienose, skirtose pramogų sričiai.

Jis nepanoro užteiti į vidų. Tik nejaukiai krenkštelėjo.

– Pamaniau sau... – bandė aiškinti, tačiau nutilo, tik tvirčiau suspaudė ažuolinę urną su Katrinos pelenais. – Ji norėjo, kad juos išbarstyčiau.

– Žinau.

Toks sesės noras man nebuvo paslaptis.

– Nenučiuokiu, kur tai padaryti. Nežinau, kur juos gabenti. Todėl pamaniau, galbūt tu... – jis vėl nutilo, šįkart labiau tam, kad apsispręstų, ir ištiesė man urną. – Pamaniau, gal tau geriau pavyktų.

Pažvelgiau į jį. Pirmą kartą po sesės mirties mudviejų žvilgsniai susitiko ir jo akyse aš įžvelgiau skausmą. Jis kostelėjo.

– Neketinu dalyvauti, kai tai darysi, aš jau atsisveikinau su ja. Tiesiog man atrodo, kad tu geriau už mane žinai, kur ji buvo laimingiausia. Kur jos vieta.

Bilas įbruko urną man į rankas, skubotai pakstelėjo į kaktą, prieš nusisukdamas nuo mano durų, ir pasišalino. Supratau, kad daugiau niekada jo nebepamatysiu. Mes sukomės skirtinguose sluoksniuose, o iš to, kas mus siejo, teliko kukli urna, kurią jis perdavė man.

Aš sugrįžau į vidų, atsisėdau prie siauro stalo ties langu ir susimąščiau.

„Kur ji buvo laimingiausia“, – pasakė jis. Tiesą sakant, tokių vietų tiek daug. Pamėginau mintyse susiaurinti pasirinkimą, prieš akis iškilo vaizdiniai: rytas, kai mudvi stovėjome ir stebėjome, kaip teka saulė iš už stataus Didžiojo Kanjono krašto. Katri nos veidas švytėte švytėjo iš susižavėjimo, kai ji parodė man baltą lėktuvėlį, skrendantį gerokai žemiau mūsų, ir patikino niekada nemačiusi nuostabesnės vietos; laikas, kai ji filmavosi Mumbajuje ir režisierius, atsidėkodamas už pragariško darbo dienas, padovanojo jai savaitgalį Keraloje, pietinėje Indijos vandenyno pakrantėje, o aš atskridau pas ją ir mudvi leidome vakarus vaikštinėdamos juodo smėlio paplūdimyje, gėrėdamosi nuostabiais saulėlydžiais, nurausvinančiais dangų virš žydros Arabijos jūros, Katrina pliuskėdavosi bangose lyg mergaičiukė ir buvo laiminga.

Bet ji jausdavosi laiminga visur, kur tik nukakdavo. Skriejo per gyvenimą šokio žingsneliu, mėgaudamasi nuotykių dvasia ir nesitverdama laime, tad įsivaizduoti, kur ji galėjo būti laimingiausia, pasirodė nelengvas uždavinys, gerokai pranokstantis mano gebėjimus. Tad galiausiai palioviau sukti galvą dėl to ir nukreipiau dėmesį į paskutinius Bilo žodžius: „Kur jos vieta.“

Ir supratau, jog šįkart man seksis lengviau. Tai turėtų būti vieta, kuri mano atmintyje nustelbtų visas kitas, tad užmerkiau akis ir laukiau.

Diena pradėjo krypti vakarop, kai man dingtelėjo mintis ir išsyk tapo akivaizdu, kur yra toji vieta, į kurią turiu pasiimti sesę.

Vieta, kadaise priklausiusi mums abiem.

2

Kélimasis per Teimarą dėl kažkokios nesuprantamos priežasties visada sužadindavo manyje vidines permainas. Nors tai viso labo tik upė, kaskart keldamasi per ją pasijusdavau nelyginant atsidūrusi už mistiškos uždangos, skiriančios pasaulį, kuriame tik egzistuoju, nuo pasaulio, kuriame jaučiuosi išties gyvenanti. Kaip visada sakydavo mano mama, šį savotišką jausmą, kad sugrįžai į namus, duota patirti tik tiems, kurių gyslomis teka Kornvalio kraujas, o kadangi ir iš mamos, ir iš tėčio pusės šis kraujas tekėjo net kelių mūsų giminės kartų gyslomis, mane šis jausmas visada užvaldydavo labai stipriai.

Aš ir gimiau Kornvalyje, į šiaurę nuo Bodmino dykros, kur tėtis, kino režisierius, tuo metu filmavo baugų gotikinį trilerį, bet šiaip jau abu mano tėvai išaugo švelnesnio klimato pietinėje pakrantėje, Morjė vietovėje, o kai tėtis pradėjo dėstyti scenarijaus rašymo kursą Bristolio universitete, jo sėslesnė darbotvarkė suteikė mums galimybę kiekvieną vasarą persikelti per Teimarą ir praleisti atostogas su senu jo draugu Džordžu Holetu, kuris

su savo jauna linksma šeima gyveno nuostabiame vėjo kiaurai košiamame dvare ant kalvos palei jūrą.

Tiesą sakant, mes sugrįždavome tenai kiekvienais metais, kol man sukako dešimt, paskui dėl tėčio darbo mums teko palikti Angliją ir įsikurti visai kitokioje vakarinėje Kanados pakrantėje, Vankuveryje, kur jis ilgus metus dirbo Britų Kolumbijos universiteto Kino studijų centre.

Aš pamilau ir Kanadą. Be to, žinoma, kaip tik Vankuveryje mano sesė, vos sulaukusi aštuoniolikos, pradėjo gauti vaidmenis – iš pradžių nedidelių, o paskui ir rimtesnius, kurie jai pelnė Holivudo režisierių, atvykstančių filmuoti į Vankuverį, dėmesį. Netrukus ji sulaukė pasiūlymo persikelti į Los Andželą ir juo pasinaudojo.

Po kelerių metų ten persikėliau ir aš, bet tai buvo veikiau atsitiktinumas. Aš pasirinkau karjerą rinkodaros srityje, ji netikėtai atvėrė man galimybę užsiimti viešaisiais ryšiais, o tada vėl visiškai atsitiktinai gavau pasiūlymą dirbti vienoje viešųjų ryšių bendrovėje, kuri specializavosi pramogų srityje, ir taip sulaukusi dvidešimt penkerių persikėliau iš Vankuverio į Los Andželą.

Los Andželas netapo mano mylimu miestu, bet netrukus po persikraustymo mudviejų tėvai, grįždami automobiliu namo, stiprios liūtis merkiamame kelyje pasipainiojo įkaušusiam vairuotojui. Taigi po šios nelaimės Katrina liko vienintelė mano šeimos narė ir aš neįstengiau jos palikti.

Mudvi buvome artimos. Kai Katrina kur nors filmuodavosi, aš visada nutaikydavau laiko išsprukti pas ją. Mano akivaizdoje Bilas jai pasipiršo, aš dalyvavau privačioje vestuvių ceremonijoje, nes norėjome išvengti paparacų. Ir, žinoma, sesė samdė mane jai atstovauti. Sakė, tai turi likti šeimoje. Taigi per pastaruosius dvejus savo šlovės metus ji buvo pagrindinė mano darbdavė.

Tačiau aš niekada iš tikrųjų neįleidau šaknų Los Andžele. Nepasirinkau nei buto (nors pakeičiau net keturis), nei vyro iš tų, su kuriais susipažinau ir susitikinėjau. Nė vienas nepadarė man išpūdžio, neapsuko galvos, o paskutinis išvis nublanko, kai susirgo Katrina.

Aš beveik nepastebėjau, kaip jis išnyko iš mano gyvenimo. Ir visiškai jo nepasigedau. Tiesiog pastarąjį pusmetį pati merdėjau, virtau vaikštančiu šešėliu. Bet širyt, kai greitasis traukinys triukšmingai dundėdamas bėgiais kirto Teimaro upę, pajutau giliai viduje postūmį gyventi.

Žodžiu, atsidūriau Kornvalyje. Ir tai *prilygo* savotiškam sugrįžimui namo: sparčiai bėgantys vaizdai su senais akmeniniais ūkininkų namais, kalvomis ir gyvatvorėmis sužadino šiltus prisiminimus, o kai iš didžiulio traukinio persikėliau į mažesnę, pūškuojantį per medžiais apaugusį slėnį link pajūrio, pajutau savyje aidą vaikiško pakilauš laukimo, kuris kaskart ženklindavo ilgų ilgų vasaros atostogų pradžia.

Stotis maršruto pabaigoje buvo mažutė, baltomis sienomis, ties ja dunksojo mėlynas suoliukas, siaura platforma priminė baltą kaspiną, o už keleto retai išsibarsčiusių namų bolavo žalia kalva.

Ant platformos lūkuriavo trys žmonės, bet man krito į akis tik vienas iš jų. Būčiau pažinusi jį bet kur.

Kai pastarąjį kartą mačiau Marką Holetą, jis ėjo aštuonioliktus, o aš dešimtus metus, taigi buvau per maža, kad krisčiau jam į akį, tačiau visiškai ne per maža pamesti galvą dėl tamsia-plaukio gražuolio besijuokiančiomis akimis. Sekiodavau paskui jį kaip šunytis, niekada nepalikdavau ramybėje, o jis pakęsdavo mano perdėtą dėmesį taip pat geraširdiškai, kaip ir visa kita: nei versdavo pasijusti nejaukiai, nei sukdamo dėl to sau galvą. Taigi aš vaikiškai dievinau jį.

Katrina taip pat, nors galbūt jos jausmai buvo šiek tiek rimtesni. Šiaip ar taip, jis – pirmasis jos vaikinys, pirmoji meilė, tad kai mes išvažiuojame vasaros pabaigoje, aš mačiau, kad jų dviejų širdys tiesiog plyšta iš skausmo. Sesės širdis užgijo. Jo, manau, taip pat. Galiausiai prabėgo dvidešimt metų nuo mano vaikystės laikų, bet kai nužengiau iš taikinio ant platformos, o Markas Holetas pasisuko, susirado mane akimis ir neabejotinai išsyk atpažinęs nusišypsojo tokia pat šypsena, kaip visada, aš vėl pasijutau dešimties.

– Eva.

Apkabinimas buvo ir pažįstamas, ir kitoks. Dabar Markas neatrodė man toks aukštas kaip anksčiau, bet, žinoma, tvirtai sudėtas, tikras vakarų krašto atstovas. Smakru tesiekiau jam iki peties, nors prisiminimuose – vos iki krūtinės. Tačiau jauki ramybė, kurią jaučiau jo glėbyje, išliko nepakitusi.

– Dėl traukinių nekilo sunkumų? – paklausė jis.

– Ne, nė vienas nevelavo.

– Neįtikėtina.

Jis paėmė iš manęs lagaminą, bet per petį permesto kelioninio krepšio nelietė. Man regis, todėl, kad paskambinusi pasakiau, ką jame vežusi.

Stotis net patogumų neturėjo, buvo per maža, o automobilių stovėjimo aikštelę atstojo žvyras išbarstytas žemės lopinėlis su telefonu automatu vienoje pusėje. Marko visureigį lengvai atpažinau iš logotipo „Trelavorto rožės“ ant šono: jame buvo pavaizduota vynmedžių ir lapų pynė. Jis pastebėjo mano žvilgsnį ir atsiprašomai nusišypsojo.

– Norėjau atvažiuoti kitu automobiliu, bet turėjau pristatyti vėlyvą užsakymą į Bodminą, tad nebeliko laiko sugrįžti namo.

– Viskas gerai.

Man patiko visureigis. Nors ir ne tas pats, kurį vairavo Marko tėtis, kai atvažiuodavau čia vaikystėje, jis visiškai taip pat kvepėjo viduje: drėgna žeme, patraiškėtų augalų syvais ir dar kažkuo nenusakomu, būdingu tik pajūrio sodams. Be to, jame kaip ir kadais tupėjo šuo: atlépusis mišrūnas, rudas kudlius, regis, niekada nepaliaujantis vizginti uodega, tik skirtingu greičiu. Dabar, kai mudu su Marku įlipome į visureigį, šuo pradėjo plakti ja it pašėlęs ir vis taikėsi užsiropšti ant priekinės sėdynės, norėdamas įsitaisyti man ant kelių, bet Markas švelniai jį atstūmė viena ranka.

– Jis vardu Samsonas, – paaiškino man. – Ir labai taikus.

Jie visada laikė šunis Trelovorte. Tiesą sakant, paprastai kokie trys ar keturi laigydamo po laukus su vaikais, įmaknodavo į seną virtuvę purvinomis letenomis ir vėl iškurdavo į sodus. Tad Marko pamotė, Klerė, amžinai šveisdavo plytelėmis išklotas grindis.

Aš paglosčiau šuniui ausis ir pasiteiravau, kaip laikosi Klerė.

– Daug geriau. Jai nuėmė gipsą, jau primina pėdą, gydytojas sako, kad dar po kelių savaičių bėgios kaip jauna.

– Primink, kokiomis aplinkybėmis ji susilaužė koją?

– Valydama lietvamzdį.

– Na, žinoma... – nutėšiau aš ir taip pat nusišypsojau.

Mudu abu žinojome, kokia Klerė savarankiška. Tad nieko nuostabaus, kad netgi išsikrausčiusi iš pagrindinio pastato į vasarnamį vis dar stengėsi viską daryti pati.

– Dar gerai, – pakomentavo Markas, – kad valė tik lietvamzdį, o ne stogo malksnas.

Šuo vėl pamėgino įsibrukti tarp mudviejų, Markas sugražino jį į vietą, tada užvedė visureigį ir atbuline eiga išvairavo į kelią.

Tokių kelių kaip Kornvalyje niekur kitur nerasi. Jie siauri ir vingiuoja palei pakrantę stačiais šlaitais, o aukštos gyvatvorės visiškai užstoja vaizdą iš priekio. Mano tėtis kaskart sutrumpin-

davo man gyvenimą keleriais metais vairuodamas čia automobilį pašėlusiu greičiu ir paprasčiausiai spausdamas klaksoną, kai artėdavome prie posūkio. Mat tikėjo, kad jeigu kas nors staiga iš ten išnirs, tai pasitrauks mums iš kelio. Kai kartą paklausiau, kas nutiktų, jeigu kas nors lėktų į mus taip, kaip lekia jis, tai yra nelėtindamas greičio, o tik pypindamas, tėtis gūžtelėjo pečiais ir patikino, kad to niekada nebus.

Mūsų laimei, jis pasirodė teisus.

Markas vairavo ne taip nutrūktgalviškai, bet man vis tiek reikėjo kaip nors liautis stebėjus kelią, tad pasiteiravau:

– Ar Suzana vis dar gyvena namuose?

Suzana buvo jo sesuo, šiek tiek jaunesnė už mane.

– Taip, – vyptelėjęs atsakė Markas, bet manęs neprisigavo, nes žinojau, kad juodu puikiai sutaria. – Vienu metu mums buvo pavykę jos atsikratyti. Pagyveno netoli Bristolio, bet reikalai nesu-siklostė, taigi dabar pargrįžo, puoselėja planus atidaryti arbatinę ar ką nors panašaus ir prisivilioti turistų. Ji kupina idėjų. Juk pažįsti Sužę.

– O tau mintis apie arbatinę ne prie širdies? – spėjau aš iš pašnekovo tono.

– Man tiesiog neatrodo, kad čia galėtų atsirasti daugybė turistų, taip pageidaujančių puodelio arbatos, jog išdrįstų ropštis pas mus iš miestelio jos skanauti.

Turėjau pripažinti, kad jo žodžiuose buvo tiesos. Mudu kaip tik pasiekėme Poldželio miestelį su netvarkingai išsibarsčiusiais baltais namukais ir vingriomis gatvelėmis, tokiomis siauromis, kad jomis buvo leidžiama važinėti tik vietos transportui ir taksi, kiekvieną vasarą gabendavusiais turistus iš traukinių ir atgal į traukinius. Kad ir koks kompaktiškas atrodė Marko visureigis, jis vos išsiteko tarp pastatų.

Kadai Poldželis buvo žvejybinis uostas, turintis šokią tokią garbingą praeitį, bet turistams užplūdus Kornvalį praktinę paskirtį jis pakeitė į iščiustytą regimybę. Menininkai atidarė miestelyje gyvą galybę parduotuvėlių, prekiaujančių senoviniais daiktais ir keltų amatininkų dirbiniais. Nestigo čia ir vasarnamių, siūlančių nakvynę ir pusryčius, besipuikuojančių tokiais pavadinimais kaip „Kontrabandininko poilsis“. Sena parduotuvėlė prie uosto, kurioje mes visada pirkdavome žuvis ir bulvių traškučius, atrodė visiškai nepasikeitusi, lygiai kaip ir saldumynų krautuvėlė ant kampo. O ir Kalva, suprantama, liko tokia pat kaip visada.

Nuo to laiko, kai pirmą kartą ant jos užsiropščiau, mintijau apie ją būtent kaip apie Kalvą iš didžiosios raidės, nes neabejojau, kad nė viena kita kalva žemėje negali prilygti jai tokiu neįtikėtinu išstvermės išbandymu. Ir ne vien dėl aukščio ar šlaito statumo, nors ir viena, ir kita man buvo rimtas iššūkis. Baisiausia tai, kad kaskart pradėjus lipti atrodydavo: kopimas niekada nesibaigs. Kelias po galingais medžiais vedė per akmenis ir žemių sąnašas, o statusas taip vargino, kad šlaunų raumenys pradėdavo degti ir pasiekus viršūnę dar kelias minutes drebėdavo kojos.

Bet mes viso labo buvome vaikai, tad neprasimanydami nieko geresnio kasdien leisdavomės į Poldželį žaisti su Marko ir Suzanos mokyklos draugais, rymoti ant uosto sienos ir stebėti, kaip pluša žvejai. Mes nerūpestingai išmesdavome iš galvos visas mintis apie Kalvą, kol ateidavo laikas vėl ropštis į ją. Markas paprastai nešte užnešdavo mane keletą paskutinių žingsnių ir, be abejonės, kaip tik dėl to aš taip jį dievinau.

Šįkart mudu turėjome visureigi, bet man susidarė įspūdis, kad net ir jis darda į Kalvą kažkaip nenoromis. Galėjau prisiekti, kad girdžiu, kaip sunkiai gergždžia variklis mums kylant.

Abipus kelio virš mūsų linko medžių vainikai, apsipylę vis dar skaisčia pavasarine žaluma, nuo jų ant priekinio stiklo šoko šviesos ir šešėliai. Dairydamasi aš probėgšmais pagavau pažįstamą pasklidą žiemų mėlynumą, sumišusį su tamsesniu gebeņu, apsivijusių medžių kamienus, žalumu. O paskui mečiau pirmą viltingą žvilgsnį į viršų: taip darydavau stengdamasi išvysti mūrinius Trelovorto dvaro kaminus.

Kaminai atsiverdavo akims anksčiausiai tarp medžių ir stačios žalios sienos, besidriekiančios išilgai kelio – Pajūrio tvoros, kaip vadino ją vietiniai, sudėtos iš akmenų be rišamosios medžiagos senoviniu būdu, eglute. Ji buvo apaugusi vijokliais ir įvairiausiomis lauko gėlėmis, kurių šaknys ją tvirtino, o medžių laja beveik lietė iš viršaus. Paskui tarp medžių ir tvoros pasirodė properša ir akims atsivėrė pats pastatas, kaip visada, išpūdingai rėminamas laukų ir tolumoje dunksančių miškų panoramos.

Trelovorto dvaras ant šios kalvos atlaikė ne vieną šimtmetį. Jo tvirtų pilkų akmeninių sienų neįstengė sugriauti nė viena nuo jūros atūžusi vėtra. Nors ir didelis, jis buvo pastatytas paprastai. Dviejų aukštų, L raidės formos. Fasadas vėrėsi į uolų virtinę ir jūrą, o didesnioji dalis dunksojo gana arti kelio. Tą aplinkybę, kad nė vienas iš daugybės savininkų nepajuto poreikio imtis reikšmingesnių pertvarkymų, galima laikyti pirmųjų statytojų meistriškumo įvertinimu. Sumaniai išdėstyti kaminai išliko originalūs, kaip ir keletas suveriamųjų langų su karalienės Elžbietos I laikus* menančiais stiklais: pro juos tuo metu čia gyvenę žmonės, ko gero, stebėdavo praplaukiančių ispanų armados laivų bures.

Pats dvaro pastatas nežadino tokių romantiškų vaizdinių. Atrodė niūrus, pilkas ir nepajudinamas. Tokį išpūdį kiek švelnino tik užsispyrėlės vijoklinės rožės, apraizgiusios akmeninius

* XVI a. antra pusė.

laukųjų durų rėmus ir laukiančios, kada ateis žydėjimo metas – ir taip visomis mano vaikystės vasaromis.

Kai įveikėme tris ketvirčius kelio į Kalvą, Markas staigiai pasuko į kairę, į žvyrkelį, einantį palei kokių penkiasdešimties pėdų durpyną, skiriantį dvarą nuo kelio. Garažai buvo atokioje vietoje, senose arklidėse tolimame suplūkto kiemo gale, bet Markas sustojo priešais namą, išjungė variklį ir mudu akimirksniu apsupo gauja iš pažiūros laukinių šunų, šokinėjančių ir skalijančių, kad tik susilauktų dėmesio.

– Raminkitės, nedorėliai, – sudraudė Markas ir išlipęs iš visu-reigio nuėjo prie багаžinės iškelti mano lagamino.

Aš taip pat atsargiai pasekiau jo pavyzdžiu. Ne todėl, jog būčiau bijojusi šunų, bet saugodamasi, kad netyčia neužminčiau ant kurio nors. Pasirodė, jų viso labo tik trys: juodas kokerspanielis, Labradoro retriveris ir dar vienas purvais aptekęs padaras, panašus į seterį. Taigi įskaitant mažą ručkį mišrūną Samsoną, mikliai iššokusį paskui mane iš visureigio, šunys buvo keturi ir pasirodė gana sukalbami. Pakako man papplekšnoti visiems per galvas, pakasyti paausius, paglostyti šonus ir, liovęsi strikinėti, jie ėmė energingai vizgenti uodegas. Kol mudu su Marku žingsniavome vingriu takeliu ir užsukome už pastato kampo, visi keturi draugužiai kaip įmanydami glaustėsi prie kojų.

Priešais dvarą vėrėsi nedidelė terasa. Ji leidosi nuo šlaito ke-liomis pakopomis, kurios buvo aptvertos gyvatvorėmis, siekiant apsaugoti jas nuo vėjų, o apačioje driekėsi ir stačia nuokalne leidosi iki pat uolų krašto žali laukai.

Aš, kaip visada, buvau nepasiruošusi pirmam žvilgsniui į jūrą. Iš aukštai vėrėsi toks nuostabus vaizdas, kad man tiesiog užkando žadą ir beveik suskaudo šonkaulių lanką. Žalios kalvos almėjo į slėnį, tai šen, tai ten į tamsius miškų plotus buvo

įsiterpę balti žydinčių dygiųjų slyvų ruožai. Akims atsivėrė ir Poldželio uostas su pasklidai išsibarsčiusiais baltais namukais, kurie iš taip aukštai atrodė visai mažutėlyčiai, ir išlenkti iškyšuliai abipus, padengti pirmuoju pajūrinių gvaizdžių kilimu, švelninančiu rūstų apačioje plytinių tamsių dantytų uolų įspūdį. O vainikavo visą šį didingą reginį toli kiek tik akys užmato banguojančios bekraščiai mėlyni vandenys, galiausiai susitinkantys su debesimis.

Kai aš sustojau, Markas taip pat sustojo, pasisuko ir pažvelgęs į akis pasiteiravo:

– Nepanašu į Kaliforniją, ką?

– Nepanašu. – Šis vandenynas atrodė visiškai kitoks nei Ramusis. Nepalyginamai gyvesnis. – Čia daug geriau.

Aš neišgirdau, kad mums už nugaros būtų prasivėrusios laukujės durys, bet staiga išgirdau šūksnį: „Eva!“ ir atsisukusi pamačiau jauną moterį su džinsais ir raudonu megztiniu. Jos šukuosena buvo dar trumpesnė nei Marko. „Tai Suzana“, – pasakiau sau, nors, aišku, nebūčiau jos pažinusi, jeigu būtume susitikę ne Trelovorte. Juk kai pastarąjį sykį čia lankiausi, ji tebuvo septynerių ar aštuonerių. O dabar jai daugiau nei dvidešimt penkeri, ji aukšta ir liekna, o jos šypsena plati ir svetinga.

– Man pasirodė, kad išgirdau visureigio burzgamą, – pasakė Suzana ir suspaudė mane šiltame glėbyje. – Garbės žodis, Eva, tu visiškai nepasikeitei. Tiesiog neįtikėtina. Net plaukai tokie pat. Aš visada tau jų pavydėjau, – prisipažino ji. – Man jokių būdu nepavyktų tokių užsiauginti.

Tiesą sakant, aš niekada nesukau galvos dėl plaukų. Tėčiui patiko ilgi, todėl ir nesikirpau. Be to, buvo gana lengva juos prižiūrėti. Nereikėjo rūpintis madingais kirpimais, o kai plaukai trukdydavo, paprasčiausiai atmesdavau juos atgal.

– Bet tau tinka trumpa šukuosena, – pasakiau Suzanai.
– Na, taip, aš tiesiog neturėjau kito pasirinkimo, – ji persibraukė plaukus ranka ir šyptelėjo. – Mėginau nusidažyti juos ugnine spalva, o...

– Išėjo purpurinė, – įsiterpė Markas.

– Neperdėk, – sudraudė ji. – Veikiau kaštoninė. O kai mėginau pataisyti padėtį, buvo dar blogiau. Todėl tiesiog nusikirpau.

– Beje, pati, – vėl įkišo trigrašį Markas.

– Aišku, o kaip kitaip.

– Galėjau padaryti tau paslaugą, – atkirto brolis, – savo sodininko žirkklėmis.

Juodu erzino vienas kitą taip geraširdiškai ir meiliai, kad aš visiškai atsipalaidavau, kaip paprastai nutinka tik gerų bičiulių draugijoje.

Suzana leido, kad šįkart Marko žodis būtų paskutinis, ir gūžtelėjusi pečiais paliepė jam:

– Kol kas palik čia lagaminą, Klerė liepė atsivesti judu į vasarnamį, kai tik pasirodysite. Ji paruošė sumuštinį.

Markas padarė kaip liepiamas ir vos spėjo sekti paskui Suzaną, apie kurią strakaliojo šunys, tarsi norėdami perimti dalį jos energijos. Ji nusivedė mus pagrindiniu taku palei namą, paskui žemyn žaliu kalvos šlaitu link jūros, į vietą, kur siauras pakrantės takelis, tvirtai suplūktas nesuskaičiuojamos galybės klajūnų, vis kopiančių į uolas iš Poldželio, pradingo Laukinėje Girioje.

Aš pavadinau ją taip tą vasarą, kai Klerė skaitė man nesensančias Keneto Grehemo pasakas apie Kurmį, Vandens Žiurkiną ir Rupūžių. Po vakarinių jo knygos „Vėjas gluosniuose“ skyrių skaitymo visada vos įžengusi į senos didžiulės girios tankmę įtempdavau ausis: bene išgirsiu šmirinėjant nematomus padarėlius ir pajusiu kerų prisilietimą.

Visai toks pat jausmas apėmė mane ir dabar, kai nusekiau paskui Marką į netikėtą blausią vėsumą. Oras pasikeitė. Šviesa pasikeitė. Mane apsupo drėgnas sodrus žeme atsiduodantis girios aromatas. Sengirės aromatas, kuris dar labiau sustiprėjo leidžiantis žemyn, prie uolų virtinės: ten medžiai buvo suaugę taip tankiai, kad visiškai užstojo jūrą. Aš pakliuvau į šakų ir lapų nelaisvę. Mane apsupo ažuolai, šėivamedžiai, dygiosios slyvos, vaiduokliška balti platanalapiai klevai, o tarp jų driekėsi katilėlių kilimai.

Pakrantės takas, girioje virtęs siauru takeliu, dabar vėl truputį praplatėjo. Tiek, kad jame galėjo išsitemkti du žmonės. Matyt, kad vaikštinėjantys po girią jaučiau jaustūsi šioje vietoje, kur papartynai ir pomiškis skendi tirštuose šešėliuose, o aukšti medžiai paslaptinai kuždasi, vėjams įsisukus į jų lapiją. Bet aš niekada nejučiau baimės sengirėje. Juk ji buvo sklidina ramybės ir džiaugsmingų paukščių giesmių. Paukščių, susisukusių aukštai virš galvų žmonių akims nematomus lizdus.

Suzana praleido mudu su Marku į priekį ir pasakė man:

– Tiesą sakant, mes čia turime barsuką. Klerė ji matė.

Kaipmat supratau, kad ji kalba apie atsiskyrėlį Barsuką, valdantį Laukinę Girią knygelėje „Vėjas gluosniuose“. Nepuoselėjau didelių vilčių, kad ir man nusišypsos laimė bent akies krašteliu pamatyti šį padarėlį, bet vis tiek visą kelią dairiausi akis išpūtusi.

Užuodžiau iš Klerės vasarnamio kamino atsklidusį dūmų kvapą gerokai anksčiau, nei mes pasiekėme proskyną, plačią pusrutulio formos erdvę, prižėlusią smaragdo žalumo žolės, kuri baigėsi ties uola ir kur aš vėl išvydau jūrą.

Puikiai žinojau, kas yra už tos uolos – status šlaitas su klastinga riedulių sangrūda, bet pats vaizdas buvo tiesiog nuostabus: medžių rėminama proskyna, apaugusi žydinčiomis gėlėmis ir

vešlia žole, o dar saulės spinduliais nužerti vandenys, plytintys žemai apačioje, ant kurių sūpavosi žvejų valtys.

Mus pasitiko tvarkingai surestas nedidelis vasarnamis raktazolių geltonumo sienomis ir nuožulniu skalūno stogu, žvelgiantis į visą šią grožybę.

Šeimininkai, norėdami prasimanyti bent truputį papildomų pajamų Trelovortui, pastatė vasarnamį turistams, kai aš dar atvažiuodavau čia vaikystėje, bet praėjusiais metais Klerė, matyt, nusprendė persikelti į jį su visomis savo drobėmis ir dažais, o didįjį dvaro pastatą palikti posūniui su podukra. Ir aš negalėjau smerkti jos dėl to. Trelovorto dvaras, žinoma, nuostabus viduje, vis dėlto labai senas, su skersvėjais, tolydžio stiprėjančia drėgme, netikusia elektros instaliacija, – žodžiu, reikalaujantis labai daug darbo. O štai vasarnamis, pastatytas trečiame praėjusio amžiaus dešimtmetyje, buvo puikiai sutvarkytas ir patogus.

Belstis nereikėjo. Mes paprasčiausiai įėjome visi trys, o paskui mus suvirto šunys ir nuskuodė tiesiai į svetainę. Klerė skaitė, bet atidėjo į šalį knygą minkštais viršeliais ir suspaudė mane šiltame svetingame glėbyje, jau trečiame šią popietę.

Klerei Holet pavyko nepaklusti senėjimo dėsniams. Ji vis dar atrodė artėjanti link šeštos dešimties, kaip ir prieš daugelį metų. Gal tik šviesūs plaukai buvo kiek trumpiau pakirpti ir pražilę, bet ji ir dabar mūvėjo džinsus ir spinduliavo tokią pat stiprią energiją, tokį pat gyvybingumą. Savo apkabinimu Klerė, regis, siūlėsi perimti mane užgulusią našta.

– Kaip gerai, kad atvažiavai, – pasakė ji. – Mes labai nuliūdomė išgirdę apie Katriną.

Man regis, Klerė suprato, kad susitikimas su jais trimis ir per didelė užuojauta gali privesti mane prie ašarų (aš nebuvau pasirengusi verkti kiemo nors akivaizdoje), tad nukreipė kalbą į kitus

dalykus: vasarnamį, jo dekoravimo planus, o netrukus mes visi jau sėdėjome virtuvėje prie seno išklerusio stalo, kurio viena koja buvo trumpesnė už kitas, gėrėme stiprią Klerės arbatą, valgėme sūrį ir sumuštinis su marinuotais agurkėliais, tarsį nuo mūsų ankstesnio susitikimo būtų praėję ne daugybė metų, o vos keli mėnesiai.

Suzana pasidalijo savo ketinimu atidaryti arbatinę.

– Markas, savaime aišku, prieš, – paaiškino ji man. – Jis niekada nemėgo permainų.

– Tai ne permaina, – kantriai bandė paaiškinti Markas. – Tiesiog pripažink paprastą faktą, kad tam nėra jokio poreikio, brangute.

– Bet kodėl mums nepabandžius, ką? Sakau tau: jeigu mes atvertume sodus turistams, sulauktume jų atvažiuojant autobu-sais.

– Autobusams Poldželio gatvelės per siauros.

– Tada turėsi atvežti juos kitu keliu, greitkeliu iš Šventosios Nonos. O kadangi turistai jau vis tiek čia atkaks pasižiūrėti gro-žybių, vėliau galės ir papietauti, – patikino Suzana ir karštai pa-siteiravo pamotės: – Juk tu mane palaikai, ar ne?

– Aš nusišalinu nuo viso to, – atsakė Klerė ir pasilenkė per juo-du įpilti man dar arbatos. – Perdaviau judviem Trelovorto tvar-kymą, tai darykite, kaip išmanote.

Suzana užvertė akis.

– Kurgi ne, sakai, perdavei mums Trelovortą, bet mes visi ži-nome, kad tu negalėtum...

– Jeigu tau reikia patarimo, – meiliai įsiterpė Klerė, – geriau paklausk Evos. Juk žinai, kad jos darbas – reklamuoti idėjas ir palaikyti ryšius su visuomene.

Suzana su Marku sužiuro į mane, bet aš papurčiau galvą.

– Man regis, aš taip pat geriau nusišalinsiu.

Mano atsakymas akivaizdžiai pralinksmino Marką.

– Deja, nepavyks. Tik jau ne su Suzana. Ji neduos tau ramybės visą laiką, kol čia būsi.

– Bet juk tu pabūsi kurį laiką, ką? – pasiteiravo Suzana. – Nesakyk, kad atvažiavai tik savaitgaliui.

– Pažiūrėsiu.

Klerė, kuri tylėdama stebėjo mane, nukreipė akis į mano ranką.

– Čia tavo mamos žiedas, tiesa?

– Taip.

Tai buvo auksinis keltų žiedas, kurį Bilas ligoninės palatoje numovė nuo Katrinos nejudančio piršto ir padavė man. Jis mūsų mamai atiteko iš airės močiutės; ji atsikraustė į Kornvalį ir laikydamasi tradicijos perdavė dukrai šį aukso žiedelį su karūnuota širdimi, laikoma dviejų rankų, kaip priminimą, kad meilė – amžina.

Klerė nusišypsojo tarsi žinodama, kas atvedė mane čia, kodėl aš atkakau. Ji palinko į priekį, uždėjo ranką ant manosios ir pasakė:

– Būk tiek, kiek tik norėsi.

3

Kai mes pakrantės taku išėjome iš Laukinės Girios ir pradėjome kopti šlaitu į Trelovorto dvarą, saulė jau buvo taip arti laidos, kad priešais mus tįsojo ilgi šešėliai, o spinduliai rausvino langus, regis, stebinčius, kaip artėjame.

Šunys, kantriai lūkuriavę, kol baigsis mūsų viešnagė pas Klerę, dabar lyg patrakę strakaliojo aplink Suzaną.

– Atėjo laikas juos šerti, – paaiškino ji ir nusivedė nenuoramas už namo kampo.

Dažniausiai ir mes patekdavome į vidų per virtuvę, bet Markas buvo palikęs mano lagaminą prieškambarėje ties laukujėmis durimis, tad dabar aš nuėjau paskui jį prie pagrindinio įėjimo su neilgiais laiptais ir vijoklinėmis rožėmis virš durų sąramos.

Nusekiau paskui Marką, jis uždegė šviesą ir aš nudžiugau pamačiusi, kad viduje niekas nepasikeitė. Užuožčiau tokius pat raminamus išblizgintos medienos, vilnionių kilimų ir kiek priplėkusio oro kvapus šiame erdviame kvadrato formos prieškambarėje. Kadaisė jis visas buvo išmuštas tokiu pat tamsiai raudonu

medžiu kaip svetainės durys man iš kairės ir sukti laiptai, vedantys į miegamuosius viršuje, bet kažkuris iš anksčiau čia gyvenusių Holetų nutinkavo medžio plokštes, matyt, norėdamas suteikti daugiau jaukumo šiai ir taip puikiai erdvei.

Man iš kairės, už pagrindinių laiptų, driekėsi siauras koridorius, vedantis į žaidimų kambarį ir virtuvę užpakalinėje pastato dalyje. O iš dešinės stūksojo durys į valgomąjį ir didžiulę svetainę.

Markas stovėjo prie manęs lūkuriuodamas, su lagaminu rankoje.

– Nebuvome tikri, norėsi apsistoti savo senajame kambaryje ar...

Toks šeiminių dėmesingumas mane sujaukino.

– Taip, norėsiu senajame.

Jis praleido mane į priekį. Laiptai buvo tokie pat seni kaip ir pats dvaras. Jie kilo iš prieškambario tobulu kampu į tarpinę aikštelę, o tada maršas tęsėsi iki antro aukšto. Pakopos buvo akmeninės, per vidurį įdubusios nuo kelis amžius jais kopusių žmonių pėdų, o aikštelių sienas tebedengė originalios medžio plokštės, tokios pat sodrios tamsaus raudonmedžio spalvos kaip ir senovinės durys apačioje, taigi kopdama į viršų jaučiausi nelyginant grįžtanti į istorinę praeitį.

Antras aukštas atrodė naujoviškiau: senovines grindis dengė kilimai, subtiliai parinkti tapetai teikė aplinkai šviesos. Aš pastebėjau baldų, kurių neprisiminiau, bet gerai žinojau, kur eiti.

Atpažinau ir duris, vedančias į kambarį, kuriuo anuomet dalijomės mudvi su Katrina. Jis buvo koridoriaus gilumoje, arčiau siai kelio, su trimis langais: du iš jų vėrėsi į jūrą, o trečias, prie židinio, su gėlėtu nėrinių tinkleliu nuo vabzdžių – į įvažiuojamąjį keliuką.

Dvigulė lova tebestovėjo toje pačioje vietoje kaip visada. Gal-

vūgalis buvo ties vakarine siena, o kojūgalis ties židiniu. Mudvi su Katrina kartu miegodavome šioje lovoje ir dėl mudvi skiriančių šešerių metų aš jai įkyrėdavau: nuolat budindavau norėdama paplepėti arba traukdavau antklodę į savo pusę.

Nejučia šyptelėjau pasinėrusi į prisiminimus, nors jie ir kėlė veriantį praradimo skausmą; užgniaužiau jį ir prisiverčiau prakalbinti Marką, kaip tik pasirodžiusį tarpduryje.

– Jūs nukabinote portretus. Senojo piemens ir jo žmonos.

– Taip, išties, – atsakė jis ir nukreipė žvilgsnį į sieną virš lovos, kur aš žiūrėjau. – Dabar jie, man regis, valgomajame.

– Ir gerai, nes jų akys amžinai būdavo įsmeigtos į mus.

Markas pastatė lagaminą prie lovos ir akimirka kitą dairėsi aplinkui draugiškoje tyloje. Tada pažvelgė į mane ir pasiteiravo:

– O kaip tu iš tikrųjų laikaisi?

Aš neįstengiau pažvelgti jam į akis.

– Gerai. Man viskas gerai.

– Netiesa.

– Bus gerai. Sako, reikia laiko.

– Suprantu.

Prieš išeidamas jis lengvai palietė man petį.

– Tu pažįsti šį namą, – pasakė. – Tad jauskis kaip namie.

– Dėkui.

Duryse buvo spyna, bet vaikystėje mums niekada neleisdavo užsirakinti, tad nejaučiau poreikio to daryti ir dabar.

Tiesą sakant, šis kambarys turėjo net trejas duris. Trelovorto dvaras buvo tikras kontrabandininkų būstas su durimis, vedančiomis iš vieno kambario į kitą, taip pat ir į koridorių, o tai tiesiog neprilygstama žaidžiant slėpynes. Kaip savo metu ieškomi pareigūnų kontrabandininkai galėdavo prasmukti iš vieno kambario į kitą, taip ir mes, vaikai, slapčiomis šmirinėdavome po

viršutinius kambarius, varydami į neviltį tą, kuriam tekdavo ieškoti.

Be pagrindinių durų į koridorių, mano kambaryje buvo dar vienos durys, jungiančios jį su miegamuoju, esančiu šioje rytinėje pastato dalyje. Tą miegamąjį Klerė buvo pavertusi rankdarbių kambariu, jį čia siūdavo ir jame beveik niekada nebūdavo apgyvendinami svečiai, nes į jį prasiskverbavo cigarų dūmai iš dėdės Džordžo darbo kabineto.

O trečios durys buvo iškirstos sienoje ties lovos galvūgaliu ir vedė į mažesnę miegamąjį, kuris, kiek pamenu, dažniausiai atstodavo sandėliuką.

Aš nesivarginau apžiūrėti jo dabar. Žinojau turėsianti marias laiko rytoj. Tad atsėdau ant lovos, išgirdau sušugždant lovatiesę ir pradėjau dairytis po kambarį iš vaikystėje savo mėgstamiausio stebėjimo taško. Kambarys pasirodė man visiškai toks pat kaip prieš dvidešimt metų. Sienos vis dar švelnaus jūros žalumo, ta pati balta lovatiesė su kutais, retas nėrinių užuolaidas plazdeno švelnus gegužės vėjelis, įsisukęs pro truputį pravertą langą. Plačių lentų grindys niekuo neuždengtos, neskaitant apspurusio kilimėlio tarp dvejų durų drabužių spintos ir nedidelio supamojo krėslo kampe prie židinio, virš komodos, stovinčios tarp langų priešais, kabėjo tas pats senas veidrodis baltais rėmais.

Rytais ši kambarį vieną iš pirmųjų nutvieksdavo saulė, bet dabar vėlyva popietė krypo į vakarą ir kambaryje karaliavo šešėliai. Aš galėjau užsidegti šviesą, tačiau neužsidegiau. Tik atvirčiau ant nugaros ir pasikišau rankas po galva.

Tariau sau, kad tik truputį pailsėsiu, tada nusiprausiu ir nusileisiu žemyn. Pro langą pučiantis švelnus vėjelis glostė veidą, blausioje šio kambario aukštomis lubomis prietemoje mane ap-

ėmė nostalgiška ramybė, galūnės apsunko iš nuovargio ir aš nepajėgiau pasijudinti – tiesą sakant, ir nenorėjau.

Kai nutilo tvirtų Marko žingsnių aidas ant laiptų ir apačioje, aš daugiau nebesiklausiau.

Supratau padariusi klaidą tik po kelių valandų, kai pakirdau iš slogaus sapno ir plačiai pravėriau akis miegančio namo tamsoje. Pasivertusi ant šono užsidegiau stalinę lempą ir susiradusi laikrodį pamačiau: jau beveik vidurnaktis.

– Po galais.

Išmiegojau tiek, kad tapo aišku: vėl užsnūsti nepavyks, nors man velniškai reikėjo poilsio. Tiesiog verkiant reikėjo. Laiko juostos pasikeitimas ir ilga kelionė padarė savo, aš supratau: jeigu nepavyks užmigti dabar, teks brangiai sumokėti ryte.

Pamėginau save apgauti. Atsikėliau, apsirengiau pižamą, patogiai įsitaisiau po antklode ir išjungiau šviesą. Bet veltui. Minutės slinko neapsakomai lėtai.

– Kad tave kur, – nusikeikiau dar sykį ir atsikėlusi ėmiau raustis kelioniniame krepšyje.

Tokioms naktims kaip ši turėjau gydytojo išrašytų tablečių. Jis įtikino mane, kad gedint normalu kartkartėmis taip kovoti su nemiga. Dar nė sykio jų nesigriebiau, bet į Kornvalį dėl viso pikto pasiėmiau.

Taigi išgėriau vieną tabletę, sugrižau į lovą ir, stengdamasi senu įpročiu nesusigrobtį visos antklodės vien tik sau, sumurmėjau „labanakt“, pasisukusi į tą pusę, kur turėjo gulėti sesė.

Kai atsibudau, į galvą pirmiausia toptelėjo mintis, kad aš kambaryje ne viena.

Puikiai žinojau, kur esu, mano protas buvo spėjęs įsisąmoninti ir apibendrinti signalus: kirų klyksmą, kvapnų orą ir saulės šviesą, plūstančią į kambarį pro langinėmis neuždengtus langus. Aiškiai girdėjau prislopintus balsus netoliese, beveik šnabždesį. Paprastai žmonės taip kalbasi, kai nenori prižadinti miegančiojo. Pasakiau sau, kad tai Markas su Suzana, bet įsiklausiusi suabejojau, nes abu balsai buvo vyriški. Man pavyko išskirti tik vieną kitą žodį. Iš pradžių nugirdau „toli“, paskui jau gerokai aiškiau – „neįmanoma“.

Balsai nutilo. Paskui vėl pasigirdo, šįkart daug arčiau mano galvos, tada aš sumojau, jog kalbamasi už sienos, gretimame kambaryje, nedideliame miegamajame.

Matyt, tai darbininkai. Tokie seni namai kaip Trelovortas visada reikalauja vienokio ar kitokio remonto, juolab kad svečiuojantis pas Klerę Markas minėjo, kad kažkas negerai su elektros laidais. Staiga apimta nerimo, jog gretimame kambaryje lindi nepažįstami vyrai, pasiverčiau ir pamėginau viena ranka užčiuopti į tą kambarį vedančių durų skląstį ties lovos galvūgaliu. Šiame name durys buvo senoviškos, be užraktų, tik su nedideliais skląščiais, kuriuos reikia užšauti. Kai pasigirdo skambus spragtelėjimas, aš pasijutau saugesnė ir puoliau rengtis.

Išėjusi iš savo kambario į koridorių pamačiau Marką, kopiantį laiptais į viršų.

– Puiku, tu jau atsikėlei, – pasakė jis. – Suzana pasiuntė mane tavęs pakviesti. Ji baigia ruošti pusryčius. Kaip miegojai?

– Dėkui, labai gerai, – atsakiau ir kryptelėjusi į uždarytas duris greta savųjų pridūriau: – Gali pasakyti jiems, kad nebereikia laikytis tylos. Aš atsikėliau.

Markas nustebęs sužiuro į mane.

– Kam pasakyti?

– Darbininkams, – paaiškinau, – ar kas jie ten per vieni.

Vis dar keistai žiūrėdamas į mane Markas jau žiojosi atsakyti, bet nutilo, regis, pirmiau panoręs įsitikinti, ar tikrai neklysta. Nuspaudė rankeną, plačiai atlapojęs duris įkišo galvą į vidų ir tik tada tvirtai pareiškė man:

– Ten nieko nėra.

Aš taip pat pažvelgiau vidun.

– Bet aš girdėjau. Du vyrus. Jie kalbėjosi.

– Matyt, lauke.

– Na, sprendžiant iš garso, taip neatrodė.

– Garsas kartais krečia pokštus senuose namuose, – pasakė Markas.

Neįtikinta aš dar sykį apžiūrėjau tuščią kambarį, tada leidau jam uždaryti duris.

– Eime pusryčiauti, – paragino jis.

Apačioje Suzana buvo suspėjusi paruošti karališkus karštus pusryčius: keptuvėje čirškėjo dešrelės ir miltuose apvolioti pomidorų griežinėliai, o kur dar kiaušiniai, skrebučiai, sultys ir kava, skleidžianti tokį stiprų, sodrų, tiesiog dangišką aromata, kad man kaipmat visiškai atsivėrė akys.

Suzana pasisuko ir pamojo mentele, kviesdama prie stalo:

– Sėskitės, jau beveik baigiu.

Nuo to laiko, kai pastarąjį kartą čia buvau, jie rekonstravo virtuvę, o ir stalas pasirodė didesnis nei anuomet, bet jis stovėjo toje pačioje vietoje prie lango, kuris vėrėsi į žalių svyruoklių medžių apsuptą kiemą. Tolimajame jo gale dunksojo senovinės arklidės, dabar paverstos garažu. Aš atsisėdau ten, kur visada sėdėdavau, prisiglaudžiau petimi prie sienos ir sužiurau pro langą į toli,

Kaip nulaikyti peteliškę? To niekaip nepadarysi jos nesužalojęs. Kad ir kaip švelniai stengtumeisi liesti, pažeisi trapius sparnus ir ji jau nebepajėgs skristi kaip anksčiau. Todėl geriau ją paleisti.

Mirus Katrinai, jaunai Holivudo aktorei, jos sesuo Eva ryžtasi grįžti į Europą išbarstyti sesers pelenų Kornvalyje. Namuose, kuriuose prabėgo vaikystės vasaros, atgyja pamiršti prisiminimai. Vieną naktį Eva išgirsta nelauktų, tačiau teisėtų šio namo gyventojų balsus – tik gyvena jie aštuonioliktame amžiuje.

Eva netrunka suprasti, kad gali keliauti laiku ir žmonės, su kuriais ji bendrauja – tikri, tačiau visai iš kito šimtmečio. Netikėtai ji pajunta šiltus jausmus džentelmenui Danieliui Batleriui, vyrui, kuris gyveno ir mirė dar prieš jai gimstant. Jų meilės istorija – nepaprasta: Eva ieško vietos tarp dabarties, kuriai iš tikrųjų priklauso, ir nuotykių kupinos praeitės, kuri ją taip nenumaldomai traukia...

„Autorė skaitytojus kviečia į vaizdingą ir užburiančią kelionę laiku: išties valandos pralėkė akimirksniu, kol galiausiai pajutau, kad vienu prisėdimu perskaičiau visą knygą!“

Fresh Fiction

„Įtraukianti, gili ir nekasdienė meilės istorija.“

*Rachel Hore, knygos
„Paslapčių bokštas“ autorė*

